

Ordonanță de Urgență Nr. 127 din 7 noiembrie 2024
privind unele măsuri în domeniul social
Text procesat de N. Grigorie Lăcrița

Emitent: Guvernul României
Publicată în Monitorul Oficial Nr. 1124 din 11 noiembrie 2024

Având în vedere consecințele generate de actualul context socioeconomic asupra angajatorilor, care au condus la declanșarea procedurilor de insolvență, aceștia fiind astfel în imposibilitatea de a realiza venituri care să permită plata salariilor, precum și a celorlalte drepturi bănești stabilite în contractele individuale de muncă și/sau în contractele colective de muncă,

luând în considerare necesitatea prevenirii creșterii ratei șomajului la nivel național, inclusiv prin promovarea urgentă de soluții legislative menite să asigure extinderea protecției sociale acordate salariaților angajatorilor aflați în insolvență,

ținând seama că dispozițiile Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările ulterioare, asigură în prezent suportarea din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale numai a indemnizațiilor pe care angajatorii au obligația de a le plăti salariaților pe durata întreruperii temporare a activității, în condițiile în care aceeași obligație subzistă în sarcina angajatorilor, potrivit dispozițiilor invocate, și în situația reducerii activității,

în considerarea faptului că pot fi generate amânări și întârzieri în implementarea unor reglementări vizând intensificarea măsurilor de sprijinire a angajatorilor aflați în insolvență și a salariaților, cu impact social la nivel național,

întrucât această necorelare legislativă poate genera discriminări între salariații angajatorilor în insolvență, iar întârzierea intervenției legislative pentru a asigura aplicarea unitară și nediscriminatorie a dispozițiilor legale referitoare la categoriile de creanțe salariale ce se suportă din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale poate conduce la conflicte între respectivii salariați și angajatorii în insolvență, precum și la tensiuni sociale,

în vederea respectării prevederilor art. 14 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind unicitatea reglementării în materie, în sensul evitării dublei reglementări, precum și pentru a oferi mai multă claritate și predictibilitate Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 168 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, prin care se precizează faptul că la data intrării în vigoare se abrogă orice alte prevederi contrare,

în considerarea faptului că se impune eliminarea "pensiei de urmaș" din prestațiile reglementate de Legea nr. 346/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât, începând cu data de 1 septembrie 2024, cuantumul acesteia se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, nereglementarea acestei situații putând conduce la solicitarea și plata acestei prestații atât din sistemul de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale, cât și din sistemul de pensii,

în scopul reglementării unui cadru legal care să permită plata imediată și eficientă a tuturor prestațiilor și serviciilor acordate pacienților cu arsuri grave ca urmare a unui accident de muncă, îmbunătățind astfel calitatea vieții acestui grup vulnerabil de pacienți,

având în vedere prevederile Legii nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, republicată, potrivit căroră pensionarii care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică beneficiază de o indemnizație lunară reprezentând 50% din cuantumul pensiei,

ținând seama de intrarea în vigoare a Legii nr. 360/2023, potrivit căreia formula de calcul al pensiei s-a schimbat astfel încât cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea numărului

total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință,

luând în considerare necesitatea corelării legislative dintre cele două acte normative, respectiv Legea nr. 8/2006, republicată, și Legea nr. 360/2023, sub aspectul majorării cuantumului indemnizației raportat la valoarea punctului de referință,

având în vedere Decizia nr. 561 din 17 noiembrie 2022, potrivit căreia Curtea Constituțională constată că sintagma "*sistemului public de pensii*" din titlul Legii nr. 8/2006, republicată, precum și din cuprinsul art. 1 alin. (1) din aceeași lege este neconstituțională,

ținând cont de nevoia unificării termenului de finalizare a procesului de restructurare a serviciilor sociale rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri, destinate persoanelor adulte cu handicap, cu cel al implementării proiectelor prevăzute în programele de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, al căror termen de implementare a fost stabilit la 31 decembrie 2024,

având în vedere necesitatea prelungirii perioadei acțiunilor planificate cuprinse în planurile de restructurare, până la sfârșitul anului 2025, cu scopul de a asigura tranziția persoanelor cu handicap beneficiare de servicii sociale în instituții rezidențiale de tip vechi în alternativele de tip familial sau rezidențial nou-înființate,

pentru a elimina suprapunerile care creează confuzie referitoare la termenele de referință la care trebuie să se raporteze implementarea și monitorizarea planurilor de restructurare, precum și controlul asigurării calității în domeniul serviciilor sociale,

având în vedere necesitatea planificării tipurilor de servicii necesare în comunitate, a surselor de finanțare aferente și a acțiunilor de pregătire în vederea transferurilor persoanelor cu dizabilități în siguranță și în conformitate cu nevoile individuale ale acestei categorii sociale,

întrucât s-a identificat necesitatea prelungirii, în regim de urgență, a termenului de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitatea mai mare de 50 de locuri, pentru ca această categorie să nu fie privată de protecție socială,

totodată, având în vedere faptul că implicarea administrației publice locale de la nivel de județ, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București, în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării este decisivă în procesul de dezinstituționalizare

și în considerarea dificultăților financiare cu care se vor confrunta furnizorii de servicii sociale publici și privați în procesul de adaptare, reorganizare și restructurare a centrelor pentru persoane adulte cu dizabilități, în sensul alocării unor sume de bani considerabile în proiectele aferente celor două programe de interes național din domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, care contribuie la implementarea planurilor de restructurare a serviciilor sociale rezidențiale de capacitate mare,

dat fiind faptul că transferul persoanelor cu dizabilități aflate în centre rezidențiale presupune existența unei diversități de servicii în comunitate, care să răspundă nevoilor individuale ale acestora, existență care depinde de oportunitățile de finanțare programate în cadrul perioadei 2021 - 2027,

având în vedere faptul că finanțarea planurilor de restructurare este condiționată și de investițiile suportate din bugetele consiliilor județene, în complementaritatea fondurilor de la bugetul de stat, în condițiile în care până la data de 31 august 2023 direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București nu au reușit, din motive obiective, implementarea procesului de reorganizare și restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mare,

întrucât este importantă fundamentarea bugetului pentru perioada imediat următoare, prezenta ordonanță de urgență contribuie la planificarea bugetară pentru anul 2025, în sensul că finanțarea serviciilor sociale este asigurată, potrivit prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporții de

cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, diferența urmând a fi acoperită din bugetele proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, pe a căror rază teritorială funcționează centrele, iar bugetul de stat și implicit bugetele proprii ale județelor pentru anul 2024 sunt în curs de fundamentare, urmând ca, în condițiile prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, finalizarea bugetului de stat să se efectueze la 1 noiembrie 2024,

având în vedere importanța de a consolida rolul major al sistemului de protecție socială în promovarea independenței și incluziunii persoanelor cu dizabilități, precum și necesitatea de a îmbunătăți nevoile specifice generate de situația de vulnerabilitate și a nivelului de trai al acestora, prin asigurarea mijloacelor necesare unui trai decent persoanelor cu dizabilități expuse riscului de sărăcie și prin garantarea unui nivel de bază de securitate a veniturilor, reducând astfel nivelul de sărăcie și vulnerabilitate al acestei categorii sociale,

ținând cont de faptul că aceste elemente vizează interesele generale ale pensionarilor, ale persoanelor cu dizabilități, precum și ale salariaților din România, care constituie situații de urgență a căror reglementare nu poate fi amânată, precum și în considerarea faptului că toate aceste elemente vizează interesul public general și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 8 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 18, litera i) se abrogă.

2. La articolul 19, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 19

(1) Baza de calcul al indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, pentru reducerea timpului de muncă sau pentru trecerea temporară în alt loc de muncă se determină ca medie a veniturilor brute din salarii sau asimilate salariilor definite conform Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, realizate lunar de către asigurat la angajator, în ultimele 6 luni anterioare lunii pentru care se acordă concediul medical, fără a lua în calcul veniturile obținute și la alți angajatori."

3. După articolul 36 se introduce un nou articol, art. 36¹, cu următorul cuprins:

"ART. 36¹

(1) Asigurații sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale înregistrați cu accident de muncă, care au suferit arsuri de gradul IIB-III localizate pe față, scalp, mâini, picioare, organe genitale, perineu, articulații mari și/sau arsuri de gradul III cu alte localizări, dar care afectează cel puțin 10% din suprafața corporală, beneficiază de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă în cuantum de 100%, din media veniturilor din salarii sau asimilate salariilor.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 35 și 36 alin. (3), în cazul asiguraților prevăzuți la alin. (1), indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă pe toată perioada de tratament, până la vindecare, inclusiv pentru perioada de recuperare."

4. La articolul 93 alineatul (2), litera l) se abrogă.

ART. II

Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 30 septembrie 2016, se modifică după cum urmează:

1. Titlul va avea următorul cuprins:

„LEGE

privind instituirea indemnizației pentru pensionari, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică”

2. La articolul 1, alineatele (1) și (4) vor avea următorul cuprins:

"ART. 1

(1) Prezenta lege reglementează dreptul la o indemnizație lunară în beneficiul pensionarilor care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

(4) Cuantumul indemnizației se modifică ori de câte ori se modifică pensia titularului, ca urmare a modificării valorii punctului de referință sau, după caz, a indexării/actualizării a cuantumului pensiei."

3. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

"ART. 4

Stabilirea și plata indemnizației lunare se efectuează de către casa de pensii în evidența căreia se află solicitantul."

4. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

"ART. 8

Fondurile necesare plății drepturilor prevăzute de prezenta lege, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, pentru beneficiarii aflați în evidența sistemului public de pensii, respectiv prin bugetul instituțiilor care administrează fondul de pensii pentru beneficiarii aflați în evidența altor sisteme de asigurări sociale neintegrate sistemului public."

ART. III

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2021 pentru modificarea unor acte normative, precum și reglementarea unor măsuri în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 5 octombrie 2021, aprobată prin Legea nr. 87/2022, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul III, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Planul de restructurare a centrului, prevăzut la alin. (1), reprezintă documentul avizat de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și aprobat de consiliul județean, respectiv local al sectorului municipiului București, care cuprinde acțiuni planificate pentru a fi implementate în perioada 2021 - 2025, cu scopul de a asigura tranziția persoanelor cu handicap beneficiare de servicii sociale în instituții rezidențiale de tip vechi, în alternativele de tip familial sau rezidențial nou-înființate."

2. La articolul IV, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2026, finanțarea centrelor rezidențiale a căror capacitate este mai mare de 50 de locuri și pentru care nu au fost implementate planurile de restructurare aprobate se asigură exclusiv din bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București."

ART. IV

La articolul 13 din Legea nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 25 mai 2006, cu modificările ulterioare, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) indemnizațiile restante, pe care angajatorii au obligația de a le plăti pe durata reducerii și/sau a întreruperii temporare a activității, potrivit art. 53 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare."

ART. V

Cererile prevăzute la art. 19 alin. (1) și (2) din Legea nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările ulterioare, depuse anterior datei intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se soluționează potrivit prevederilor legale în vigoare la momentul depunerii acestora.

ART. VI

Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, după punctul 29 se introduc două noi puncte, pct. 30 și 31, cu următorul cuprins:

"30. *indemnizație de solidaritate* - prestație socială acordată persoanelor cu handicap vizual grav, cu handicap grav și handicap accentuat;

31. *punct de sprijin* - prestație socială acordată pentru fiecare an de stagiul de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap vizual grav, handicap grav și handicap accentuat."

2. După articolul 58 se introduc două noi articole, art. 58¹ și 58², cu următorul cuprins:

"ART. 58¹

(1) Persoanelor cu handicap vizual grav, handicap grav și handicap accentuat, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă în condițiile prevăzute la alin. (7), li se acordă, începând cu data de 1 ianuarie 2025, o indemnizație de solidaritate care se determină prin raportare la cuantumul pensiei pentru limită de vârstă aflat în plată sau convenit conform legislației anterioare datei de 31 august 2024.

(2) Indemnizația de solidaritate prevăzută la alin. (1) se acordă lunar, iar cuantumul acesteia se determină prin aplicarea procentului rezultat din însumarea procentului de majorare a indicatorului social de referință (*ISR*) cu procentul reprezentând 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat la cuantumul pensiei pentru limită de vârstă aflat în plată, în luna ianuarie a fiecărui an.

(3) Începând cu anul 2026, cuantumul indemnizației de solidaritate se determină potrivit prevederilor de la alin. (2), la care se adaugă cuantumul rezultat în anul anterior.

(4) Cuantumul rezultat din aplicarea prevederilor alin. (1) - (3) se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, de către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, și se achită lunar odată cu plata drepturilor prevăzute la art. 58.

(5) Sumele plătite la bugetul de stat potrivit art. 78 alin. (3) se utilizează pentru finanțarea drepturilor prevăzute la alin. (4).

(6) În vederea aplicării alin. (1) - (4), Casa Națională de Pensii Publice va transmite Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială anual, în luna ianuarie a anului următor, baza de date cuprinzând pensionarii pentru limită de vârstă care fac obiectul prezentului articol.

(7) Prevederile prezentului articol se aplică pensionarilor pentru limită de vârstă ale căror drepturi au fost stabilite în baza certificatului de persoană cu deficiență vizuală gravă, respectiv persoană cu handicap grav sau handicap accentuat pentru care cuantumul pensiei s-a menținut în urma recalculării prevăzute de legislația pensiilor în vigoare, față de cuantumul pensiei aflat în plată la data de 31 august 2024.

(8) Începând cu data la care cuantumul pensiei rezultat în urma recalculării prevăzute de legislația pensiilor în vigoare atinge nivelul pensiei aflat în plată la data de 1 septembrie 2024, indemnizația de solidaritate se acordă lunar, în cuantum fix, la valoarea aflată în plată, fără a mai fi actualizată.

ART. 58²

(1) Persoanele cu handicap vizual grav, cu handicap grav și handicap accentuat care solicită pensie pentru limită de vârstă în condițiile prevăzute la alin. (7) beneficiază de 1 punct de sprijin pentru fiecare an de stagiul de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap vizual grav și handicap grav, respectiv de 0,5 puncte de sprijin pentru fiecare an de stagiul de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap accentuat.

(2) Valoarea punctului de sprijin prevăzută la alin. (1) reprezintă 0,125 din indicatorul social de referință (*ISR*).

(3) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor prevăzute la art. 58¹, pentru stagiile de cotizare realizate după data de 1 ianuarie 2025, care au acumulat drepturi de pensie pentru limită de vârstă cu venituri pentru care asigurarea este obligatorie.

(4) Cuantumul rezultat din aplicarea prevederilor alin. (1) și (3) se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, de către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, și se achită lunar odată cu plata drepturilor prevăzute la art. 58.

(5) Sumele plătite la bugetul de stat potrivit art. 78 alin. (3) se utilizează pentru finanțarea drepturilor prevăzute la alin. (4).

(6) În vederea aplicării alin. (1) - (4), Casa Națională de Pensii Publice va transmite Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială lunar, în primele 10 zile ale lunii de plată a prestațiilor prevăzute de prezenta lege, baza de date a lunii de plată a pensiilor, cuprinzând pensionarii pentru limită de vârstă care fac obiectul prezentului articol.

(7) Prevederile prezentului articol se aplică pensionarilor pentru limită de vârstă ale căror drepturi au fost stabilite în baza certificatului de persoană cu deficiență vizuală gravă, respectiv persoană cu handicap grav sau handicap accentuat."

3. La articolul 78, după alineatul (2¹) se introduc trei noi alineate, alin. (2²) - (2⁴), cu următorul cuprins:

"(2²) Pentru îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (2), entitățile trebuie să facă dovada că, printr-o cerere scrisă, au solicitat sprijinul organizațiilor nonguvernamentale care, potrivit statutului acestora, prestează servicii în folosul persoanelor cu dizabilități, în vederea respectării procentului stabilit de lege.

(2³) Pentru îndeplinirea obligației de la alin. (2²), entitățile vor prezenta către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă cererea scrisă, precum și dovada transmiterii acesteia către organizațiile nonguvernamentale de la alin. (2²), pentru a comunica posturile vacante adecvate ocupării de către persoanele cu dizabilități. Cererea de la alin. (2²) va cuprinde descrierea atribuțiilor pentru posturile respective, calificările necesare, precum și norma de lucru.

(2⁴) Entitățile prevăzute la alin. (2) au obligația să transmită anual, până la data de 31 ianuarie pentru anul anterior, către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă o situație centralizată a funcțiilor ocupate de persoanele cu dizabilități angajate și un inventar al competențelor solicitate la angajare."

ART. VII

Prevederile art. VI se aplică începând cu luna ianuarie 2025.

Prim-Ministru
Ion-Marcel Ciolacu

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu

p. Ministrul muncii și solidarității sociale,
Cristian-Vasile Bitea,
secretar general

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Adrian-Ioan Veștea

Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 7 noiembrie 2024.

Nr. 127.